

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/46596

Sayı : 64272063- 610 - 2 230
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-46596)

31 -07- 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 03.07.2014 tarih ve 43452547-120.00-186257 sayılı yazısı.

Manisa Milletvekili Sayın Özgür ÖZEL'in tarafıma tevcih ettiği 7/46596 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

Sorular 1, 2, 3, 10:

Taş ocaklarının şehir merkezine yakın olmasının çevreye, bitki örtüsüne ve insan sağlığına olumsuz yönde etki ettiği bilinmektedir. Özellikle taş ve mermer ocaklarından çıkan tozlar kanserojen etki yapmakta ve taş ocakları, su kaynaklarını kirlenmekte, kurumasına neden olmaktadır. Ayrıca madencilik, taş kesme, taş ocağı çalışmalarında dinamitle kayaların patlatılması gibi nedenlerle uzun süre bu parçacıklara maruz kalınması silikozis hastalığına da neden olmaktadır. Bir diğer sorun da bu ocaklarda yaşanan iş kazalarıdır. Geçtiğimiz yıl iş kazalarının %10,4'ü madencilik ve taş ocağı sektöründe gerçekleşmiştir. Bu bağlamda;

- Manisa ilinde bulunan taş ocağı sayısı kaçtır?
- Türkiye genelinde bulunan taş ocağı sayısı kaçtır?
- Manisa'da bulunan taş ocaklarının yerleşim yerine uzaklıkları nedir?
- Ruhsat almayı bekleyen kaç taş ocağı işletmesi vardır? Bunların illere göre dağılımı nedir?

Cevaplar 1, 2, 3, 10:

Manisa ilinde II (a) grubu 81 adet ruhsat mevcuttur. Ülkemizde açılan maden ocaklarının yerleşim yerlerine olan uzaklıkları, madencilik mevzuatında belirlenen sınırlar esas alınarak belirlenmektedir.

2014 yılında Türkiye genelinde toplam 485 adet II (a) müracaatı yapılmış olup bunlardan 306 adedinin işlemleri devam etmektedir.

Sorular 4, 5, 6, 7:

- Bölge halkının sağlık sorunları yaşamasına, tarım alanlarının zarar görmesine, içme suları ve yeraltı su kaynaklarının zarar görmesine sebep olan bu ocakların denetim ve kontrolleri nasıl ve kimler tarafından yapılmaktadır?
- Faaliyet gösteren taş ocaklarının şartnamelere uygun çalışıp çalışmadığı hangi sıklıkta denetlenmektedir?
- Denetlenen ocakların kaç şikâyet sonucu denetlenmiştir?
- İşçi sağlığı açısından sakıncalı kaç ocak tespit edilmiştir? Bunlar hangileridir?

Cevaplar 4, 5, 6, 7:

Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından ilgili mevzuatlar doğrultusunda denetimler yapılmaktadır. İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin denetimler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 6331 sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında yürütülmektedir. MİGEM tarafından yapılan denetimler Maden Kanunu ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği kapsamında, proje uygunluğunun denetlenmesi amacıyla gerçekleştirilmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından rutin olarak denetlenmekte ayrıca bu denetimler dışında gerek vatandaşlardan gerekse diğer kurumlardan gelen şikâyet/ihbar gibi durumlarda ruhsat sahalarında denetimler yapılmaktadır. Yapılacak/yapılan bu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7 nci maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsatlar için işlem yapılarak faaliyetleri durdurulmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, yapılan faaliyetlerle ilgili olarak kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmakta olup sonuçları Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmakta, kanun, yönetmelik ve

projelerine uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine 7 nci Madde kapsamında teminat iradı olmak üzere idari para cezası uygulanmaktadır.

Manisa ilinde 2014 yılında 5 adet II (a) grubu ruhsat sahası şikâyet üzerine denetlenmiştir.

Sorular 8, 9:

- Taş ocaklarının ruhsatlandırılmaları sırasında tarımın, doğanın korunması ve desteklenmesi adına, Bakanlığımızın diğer kurum ve kuruluşlarla birlikte ortak yürüttüğü çalışma bulunmakta mıdır?

- Taş ocaklarının tarım alanlarına ve çevreye verdiği zararı minimuma indirmek için ne tür çalışmalarınız bulunmaktadır?

Cevaplar 8, 9:

Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi, faaliyetler esnasında çevrenin en az etkilenmesini sağlayacak tedbirlerin alınması ve doğal dengenin korunmasına yönelik olarak maksimum tedbirlerin alınmasını sağlamak amacıyla gerekli yasal düzenlemeler yapılmıştır. Ayrıca İl Valilikleri ile madencilığe kısıtlanan özel alanların belirlenmesine yönelik çalışmalarımız halen devam etmekte olup korunması gerekli alanlar korumaya alınmaktadır. Madencilik faaliyetlerinin çevreye duyarlı yöntemlerle yapılabilmesi için yapılan yasal düzenlemeler ile çevreye duyarlı bir madencilik politikası geliştirilmiştir.

Bakanlığımız Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen ruhsatların sahiplerinin, ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesi gereği, arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer taraftan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceği olası zararlar (patlatma, sarsıntı, toz, gürültü vs.) konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) izni ile İl Özel İdarelerinden Gayri Sıhhi Müessese (GSM) izin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri almamaları halinde Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme izni verilmemektedir.

Çevre Kanunu gereği sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan ÇED Olumlu Belgesinin ve bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması zorunludur. Mera alanları için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesi hükümleri ve Uygulama Yönetmeliği kapsamında işlem yapılmaktadır.

Ruhsat sahiplerinin, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımlarını diğer sektörlerde yapılan fabrika-atölye-tesis yatırımları gibi yürürlükte bulunan mevzuatlardaki prosedürleri takip ederek gerçekleştirmektedirler. Bu faaliyetler esnasında bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler, Valilikler v.b. gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.